

Høyesterett med prinsipiell avklaring for tapsutmåling ved hypotetisk hendelsesforløp

Lars Albert Jøstensen
Senioradvokat

Høyesterett avsa nylig en prinsipiell avgjørelse om årsakssammenheng og utmåling av økonomisk tap ved styreansvar (HR-2021-967-A).

Saken gjaldt styremedlemmene i et entreprenørselskaps erstatningsansvar overfor en selskapskreditor. Selskapet hadde vært hovedentreprenør for utvikling av gang- og sykkelvei i Evje sentrum, og hadde i denne forbindelse bl.a. engasjert Landskapsentreprenørene AS som underentreprenør. Landskapsentreprenørene utførte arbeider på prosjektet fra sommeren 2015 til utpå høsten 2016 og fakturerte selskapet løpende. Landskapsentreprenørene mottok gjennomgående ikke betaling ved forfall, og beløp til gode varierte over tid. Ved årsskiftet 2015-2016 var utestående kr 2 254 174. Utestående ble deretter redusert til sitt laveste nivå på kr 347 647 16. august 2016, før det igjen økte til kr 1 786 096 ved konkursåpning 8. mai 2017.

Landskapsentreprenørene meldte sitt utestående krav til konkursboet, men konkursboet ble oppgjort uten dividende til Landskapsentreprenørene. Landskapsentreprenørene saksøkte deretter styremedlemmene for sitt udekkede tap, jf. aksjeloven § 17-1.

Styremedlemmene ble frifunnet i tingretten, men lagmannsretten kom til motsatt resultat. Lagmannsretten konkluderte med at styremedlemmene hadde handlet uaktsomt ved ikke å informere Landskapsentreprenørene om den svake økonomiske stillingen i selskapet. Avgjørende for lagmannsrettens vurdering var at selskapet ble

insolvent «*senest medio 2015*», og at alle de tre styremedlemmene opptrådte erstatningsbetingende uaktsomt «*i hvert fall ... fra 1. januar 2016*», da det ikke lenger var noe «*realistisk håp*» om å redde selskapet. Lagmanns retten tilkjente deretter Landskapsentreprenørene erstatning som tilsvarte det vederlaget selskapet hadde opptjent i 2016, men ikke fått betalt.

Styremedlemmene anket lagmannsrettens avgjørelse i sin helhet, men ankeutvalget avviste styremedlemmenes anke over ansvarsgrunnlaget. Spørsmålet for Høyesterett var dermed begrenset til om den ansvarsbetingende uaktsomheten hadde påført Landskapsentreprenørene et økonomisk tap, og om dette sto i årsakssammenheng med den ansvarsbetingende handlingen.

Høyesterett fastslo med henvisning til differanselæren og KILE-dommen at Landskapsentreprenørene skal stilles som om styremedlemmene ikke hadde vært uaktsomme. Utgangspunktet var følgelig en sammenligning mellom det hypotetiske hendelsesforløpet (altså hva som sannsynligvis ville skjedd hvis aktsom informasjon om selskapets økonomiske stilling hadde blitt gitt), og det faktiske hendelsesforløpet. Den økonomisk differanse mellom disse hendelsesforløpene ville da utgjøre Landskapsentreprenørenes økonomiske tap.

Høyesterett påpekte at det naturligvis vil være beheftet tvil ved det hypotetiske hendelsesforløpet. Høyesterett vurderte det likevel som mest sannsynlig at Landskapsentreprenørene ville stanset sitt arbeid for selskapet ved årsskiftet 2015/2016 dersom riktige opplysninger om selskapets økonomiske stilling hadde blitt gitt. Som et utgangspunkt skulle derfor også udekket vederlag opptjent etter uaktsomhetstidspunktet kunne kreves erstattet av styremedlemmene som et økonomisk tap.

Høyesterett påpekte imidlertid at dersom differansebetraktningen skulle bli fullstendig, så måtte også de sannsynlige virkningene av at styremedlemmene hadde opptrådt aktsomt bli trukket inn i vurderingen. Erstatningskravet ville følgelig bestå av de ubetalte fordringene selskapet opparbeidet etter uaktsomhetstidspunktet, med fradrag for de betalte fordringene som var opparbeidet før dette tidspunktet. Høyesterett anvendte dermed en nettobetraktning, slik at Landskapsentreprenørene skulle erstattes *den forverringen av selskapets økonomiske stilling som uaktsomheten forårsaket*.

I denne saken var det ikke tvilsomt at Landskapsentreprenørene hadde et lavere samlet utestående ved konkursåpning 8. mai 2017 (kr 1 786 096) enn ved årsskiftet 2015/2016 (kr 2 254 174) – som var tidspunktet lagmanns retten konkluderte med styremedlemmenes uaktsomhet hadde inntrådt. Ettersom styremedlemmenes uaktsomhet hadde vedvart gjennom hele 2016, var imidlertid spørsmålet om utgangspunktet for differansebetraktningen måtte tas ved uaktsomhetens start, eller om differansebetraktningen skulle ta utgangspunkt i flere, enkeltstående uaktsomheter slik at tidspunktet for differansebetraktningen kunne forskyves.

Høyesterett viste til at verken rettspraksis eller overordnede erstatningsrettslige hensyn trakk i noen bestemt retning, men kom etter en konkret vurdering til at det mest nærliggende var å anse styremedlemmenes uaktsomhet som én sammenhengende uaktsomhet. Når denne sammenhengende uaktsomheten ble tenkt bort, så var Landskapsentreprenørene i en bedre økonomisk situasjon. Landskapsentreprenørene hadde følgelig ikke lidt noe økonomisk tap som følge av styremedlemmenes uaktsomhet, og styremedlemmene ble frifunnet.

Høyesteretts avgjørelse er en klargjørende avgjørelse som vil ha generell rekkevidde ved utmåling av rene formuestap.

[Les Høyesteretts avgjørelse \(krever innlogging\).](#)

For mer informasjon, vennligst kontakt [Alexander Plows](#) eller [Lars Albert Jøstensen](#).

Alexander Plows
Partner

Lars Albert Jøstensen
Fast advokat

Fagområder Tvisteløsning og prosedyre
